СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІ[illegible] 2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го ЧЕРВНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 13, 1987 No. 112. VOL. XCIV.

Канадська Фундація Українських Студій нагородила професорів О. Пріцака та М. Лупула

(ФКУ — Кеймбрідж, МА) — У днях 16-18 травня 1987 року, у місті Ошаві (Онтаріо), відбувало свою річну конвенцію Об'єднання Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців.

Голова Канадської Фундації Українських Студій д-р І. Стасюк вручає нагороду проф. О. Пріцакові. Поруч стоїть президент СКВУ Петро Саварин.

Однією з головних подій конвенції було торжественне вручення нагород директорам українських наукових інститутів Гарварду та Альберти. Нагороду встановила декілька років тому Канадська Фундація Українських Студій, член Об'єднання УКПіП.

Досі тільки два українські вчені були лавреатами нагороди Канадської Фундації: недавно померлий проф. Володимир Кубійович і проф. Юрій Шевельов.

Лавдацію в честь проф. Пріцака виголосив президент СКВУ Петро Саварин. Він сказав між іншим таке: „Ви створили Український Науковий Інститут в Гарвардському університеті і під вашим керівництвом ця установа — перша на американському континенті — стала важним осередком науки і дослідів. Ми хочемо теж відзначити перший том вашої праці „Походження Русі". Цей твір свідчить про всебічне вивчення вами великого числа джерел, досі невідомих у нашій науці. Він, ваш твір, вирішує основне питання нашої історії, над яким дискутовано понад 250 років. Ви є одним із небагатьох висококваліфікованих представників історичної науки в університетах світу. Ваш інтердисциплінарний підхід доказує, що ви є оригінальним мислителем".

Голова Канадської Фундації Українських Студій д-р Іван Стасюк вручив лавреатові чек на 5,000 долярів. Кілька днів пізніше проф. Пріцак передав цей чек у Гарварді на руки д-ра Степана Вороха Комітетові Тисячоліття для реалізації Гарвардського Проєкту.

Похвальне слово в честь проф. Манолія Лупула, першого директора Канадського Інституту Українських Студій, виголосив його наслідник на тому посту д-р Богдан Кравченко.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС НАДАВ СТИПЕНДІЇ НА ЗАГАЛЬНУ СУМУ 115,250 ДОЛЯРІВ

Союзівка. — У четвер, 11-го червня 1987 року, в передполудневих годинах під час цих Річних нарад Головний Уряд УНСоюзу затвердив однодушно рекомендації Стипендійної комісії, щоб надати 237 українським молодим налійним студентам коледжів і університетів ЗСА та Канади стипендії на загальну суму 115,250 дол. В тому надано чотири стипендії по 2,000 дол., одну — на 1,600 дол.; три — по 1,500 дол.; 23 стипендії по 1,000 дол., та цілий ряд інших менших сумою стипендій.

Головний предсідник д-р І. Флис і заступниця головного предсідника Г. Пашен складають квіти біля пам'ятника Т. Шевченка у перший день річних нарад УНС на Союзівці.

Стипендійна комісія у складі: д-р І. Флис, М. Куропась, І. Геврик, Г. Пашен, В. Сохан, Уляна Дячук, В. Пастушок, Т. Шмагала і З. Снилик, відбула свої наради ще в навечір'я річних нарад, а це в неділю, 7-го червня 1987 р., і розглянула 260 аплікацій, що їх внесли у свій час українські студенти. Із них треба було відкинути 23 із-за браку потрібних даних, як наприклад, браку оцінок та відсутности звітів про фінансові прибутки батьків тощо.

Під час нарад стипендійної комісії її члени уживали вже компютора з вибраними даними про стипендистів, що уможливило справну дію комісії. На закічення праць комісії ред. З. Снилик поставив внесок, щоб Головний Уряд висловив особливе признання головному касирові Уляні Дячук за те, що вона особисто переглянула усі аплікації ще перед нарадами Стипендійної комісії, що значно полегшило працю цілої комісії.

Звіт із закінчених праць Стипендійної комісії зреферував точно на пленумі головний секретар ГУ УНСоюзу В. Сохан.

Після звіту Стипендійної комісії, який вимагав ухвали ГУ УНС, з важливими рекомендаціями для Головного Уряду виступили речники таких комісій: комісії сеньйорів — С. Куропась; комісії виховно-дослідної — д-р М. Куропась; комісії спортової — Г. Пашен, комісії молоді — А. Худолій.

Всі інші комісії ще продовжували свою працю і дискусії і мають реферувати рішення та рекомендації на пленарному засіданні Головної Управи у п'ятницю, 12-го червня ц. р., вранці.

Також Комісія для справ Канади, згідно із відповідними змінами статуту, які переголосовано на останній 31-ій Конвенції УНС в Дейтройті виробила правильник для Ради Директорів УНСоюзу у Канаді.

Увечорі, в четвер 11-го червня згідно із довголітньою традицією, відбулося прийняття-бенкет для членів Головного Уряду, їхніх дружин і чоловіків та цілого ряду спеціяльно запрошених на цей вечір гостей. Бенкетом проводив традиційно і правилом численних років почесний член Головного Уряду Степан Куропас із питоменним для нього гумором.

М. Тачер втретє виграла вибори

Лондон. — У п'ятницю, 12-го червня 1987 року, тут проголосила свою повну перемогу у виборах прем'єр міністер Великобританії Маргарет Тачер. Це вперше у XX сторіччі історія Великобританії може записати третю чергову перемогу у виборах прем'єр-міністра, а у тому випадку ще і жінки. Тим М. Тачер знову розпочала п'ятирічний період на тому найбільше відповідальному пості, здобувши 42.9 відсотка голосів, на піввідсотка більше як в попередніх виборах.

На підставі обрахувань компютора Консервативна партія може втратити кілька місць у парляменті, але в загальному перемога М. Тачер — це історичний день для неї і для Консервативної партії.

Свою перемогу М. Тачер завдячує своїй популярности, не зважаючи на це, що провідник партії праці Ніл Кіннон перевів сильну кампанію проти консерватистів, а передусім проти М. Тачер. У виборах найбільше голосів отримала Консервативна партія в Лондоні і південній Великобританії, де живе найбільше заможна частина населення — Лейбористська партія перемогла, в тих околицях, де є економічний застій та безробіття зокрема в Шотляндії, на півночі країни.

Найсильніше програли в тих виборах з'єднані соціял-демократи і ліберали, які сподівалися дістати куди більше голосів, а тим і більше як мали досі місць у Парляменті. У висліді виборів вони ледве затримали своїх 27 місць.

У виборах голосувало 43 мільйони виборців. Головними арґументами Н. Кіннока — противника М. Тачер була справа нуклеарних споруд і „відзброєння" Великобританії, але у своїй кампанії він зробив хибу, коли протиставив нуклеарній зброї партизанську війну, що її мали б провадити англійці на випадок совєтського наїзду.

Справа американського консуляту у Києві ускладнюється

Вашінгтон. — Як інформує щоденник „Ню Йорк Таймс" з дня 8-го червня, 1987 року, Віллям Г. Кортні, який вже від довшого часу призначений на пост консула американського консуляту, що має бути в Києві, цього тижня розпочав працю в Раді Крайової Безпеки як заступник екзекутивного секретаря.

„Ню Йорк Таймс" інтерпретує це в той спосіб, що не буде в скорому часі розв'язки проблеми консуляту, яка застрягла на мертвій точці, коли совєтські чинники не згодилися на те, щоб для підготовки безпеки в будинку, призначеному на консулят, працювали американські робітники і щоб американці привезли свій власний матеріял для викінчення приміщень. Перед гостиною державного секретаря Джорджа Шулца в Москві видавалося, що американці зможуть виконати деякі праці при підготовці приміщень на консулят власними силами. Але відтак відомий скандал з відкриттям підслухових апаратів в американській амбасаді у Москві змінив також наставову до підготовки консуляту в Києві.

Тому назначений консулом В. Кортні наразі перебрав іншу працю в політичному секторі у Вашінгтоні.

Журнал Кестон коледжу — про українські церкви і вірних

Найновіше число журналу Кестонського коледжу „Релігія в Комуністичних країнах (том 14, ч. 3), Зима, 1986 рік, містить шість дописів про українців і Україну. Як відомо, дослідний центр Кестон коледжу, який знаходиться недалеко Лондону, Англія, займається досліджуванням і збиранням документацій про долю Церков і віруючих в країнах під комуністичним режимом. Журнал виходить тричі в рік і поміщує статті, інтерв'ю, документи, рецензії та новинки з релігійного життя.

Перший допис — це стаття Андрія Сороківського, українського дослідника Кестону, під назвою „Українці католики та православні в Польщі", (18 сторінок). У ній подано короткий нарис післявоєнної історії українських Церков в Польщі і детальний опис подій, що торкались цих Церков на протязі 1980-их років. Стаття удокументована 88-ма примітками. Це вже третій рік Андрій Сороківський займається дослідницькою працею про Україну в Кестоні. Позицію українського дослідника встановлено на базі домовлення поміж Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету (УНІГУ) та Кестон коледжом. Її фінансують жертводавці Фонду Катедр Українознавства (ФКУ). В наступному журналі має появитись нова стаття Сороківського про українських вірних у Чехо-словаччині.

Другий допис — це переклад інтерв'ю о. Йосифа Романика, генерального вікарія отців Василіян, що появився у варшавському католицькому місячнику „В'яз". У інтерв'ю о. Романик відповідає на питання про теперішній статус Греко-Католицької Церкви в Польщі.

(Закінчення на стор. 3)

Вийшло нове число „Хроніки Католицької Церкви на Україні"

Рим, Італія. — Як повідомляє Українська Пресова Служба, появилося нове число „Хроніки Католицької Церкви на Україні", ненумероване, зіставлене в першій половині лютого 1987 року.

У ньому вміщено Заяву українців-католиків до Святішого Отця та до уряду СССР; лист Василя Кобрина до Йосипа Терелі з 7-го лютого 1987 року; документацію про звільнення Йосипа Терелі та його заяву до Президії Верховної Ради СССР; вістки про ув'язнених о. Винницикого, Василя Кобрина, Левка Лук'яненка та Поляну Батьо; витяги з антикатолицьких нападів обласної закарпатської преси; нарис П. Горохівського п.з. „Хохли та поняття свободи" й інші матер'яли.

Відбулося переслухання у справі заперечення релігійних прав у СССР

Філядельфія, Па. — У п'ятницю, 30-го травня ц.р., Комісія Безпеки і Співробітництва в Европі відбула у Філядельфії переслухання у справі заперечення у Совєтському Союзі релігійних прав, не зважаючи на те, що Москва наголошує тепер нову політику „ґласності". Конґресмен Стенлі Гоєр, голова цієї Комісії, і конґресмен Х. Смит вислухали оскаржуючі свідчення компетентних свідків.

Сенатор Джан Гайнц із Пенсильванії звернувся до Комітету Оборони Національних і Людських Прав України у Філядельфії і зажадав, щоб Комітет зарекомендував обізнаного свідка від духовенства. Комітет запропонував о. Романа Мірчука. Отець Мірчук свідчив на переслуханні про переслідування Української Католицької Церкви.

Він сказав, що він говорить про Церкву, яка в СССР поза законом, її переслідують і діє вона як катакомбна Церква.

Інж. М. Корчинський доповідав у Дрездені

Дрезден, Східня Німеччина. — На запрошення Академії наук НДР у Дрездені (Східня Німеччина), інж. Михайло Корчинський брав участь у науковій металюрґійній конференції, що відбулась у днях від 18-го до 20-го травня ц.р., тут, у частково відбудованому Дрездені. Темою конференції було: „Термо-механічна обробка сталі". На конференцію прибуло 300 металюрґів, в тому і спеціялісти Західньої і Східньої Европи.

Темою реферату інж. Корчинського було: „Мікролеґування та термо-механічна обробка". Доповідь була виголошена на пленарному засіданні. Після короткого вступу англійською мовою, прелеґент продовжував свій виклад по-німецьки. Із різних видів термо-механічної обробки, інж. Корчинський спинився більш детально на впливі мікролеґування при вальцюванні у високих температурах. Ця метода має велике практичне значення, бо її можна стосувати до різних стальних продуктів без спеціяльного обладнання. Взявши під уваґу склад учасників, — наукові працівники, дослідники та технологи сталевої індустрії — інж. Корчинський зупинився спочатку на теоретичних основах мікролеґування, а потім подав ряд прикладів практичного застосування наукових принципів у процесі гарячого вальцювання сталі.

Участь у конференції дала нагоду інж. М. Корчинському зустрінутись із декількома металюргами з України: Дніпропетровська, Харкова, Маріюполя. Вони радо користувались українською мовою. З професійної точки зору ці випадкові зустрічі створюють враження наукової відсталости. Багато робіт, що їх виконується на Сході тепер, є запізненим повторенням осягів Заходу. Контакт України із закордоном утруднений, і не тільки із західніми країнами, але і країнами Східньої Европи. Для прикладу: коли група київських експертів відвідує велику сталеварню в Кошицях, то їх маршрут веде: через Київ — Москву — Прагу — Кошиці. Повертаються вони цим самим шляхом. Глянувши на мапу, абсурд такого бюрократизму є очевидний, бо ж є безпосереднє залізниче сполучення Київ — Кошиці.

Сьогодні різні види термо-механічної обрібки стають інтеґральною частиною процесу гарячого вальцювання. Маловідомим фактом є те, що сама концепція сполучити пластичну деформацію і термічну обробку, мабуть, вперше була здійснена українським вченим, професором Іваном Фещенко-Чопівським. Як директор Дослідного інституту при сталеварні Бейльдон у Катовицях, він кермував в половині 30-их років широко закроєними експериментами гартування сталі безпосередньо після вальцювання. Про це інформував він чи не у 1937 році, на засіданні Українського Технічного Товариства у Львові.

Воєнні події, арешт і передчасна смерть ученого не дали змоги своєчасно опублікувати ці праці та закріпити за професором Ів. Фещенко-Чопівським першенство у промощенні шляху для нової галузі технології сталі. Деякі висліди його дослідів були друковані у німецькому журналі „Сталь і Залізо" (1942), хоч там не згадували прізвища професора.

Р. Реґен виступив на пресовій конференції

Венеція, Італія. — „Довіряй, але перевіряй", — сказав на пресовій конференції президент Роналд Реґен, використовуючи відому російську приповідку, маючи на увазі своє ставлення до пропозицій Совєтського Союзу про роззброєння. Тим самим він дав зрозуміти, що якщо американсько-совєтський договір і буде підписаний, то лише в тому випадку, якщо його умови можна буде перевірити.

Це була перша пресова конференція Президента після 19-го березня і друга за останні сім місяців. Р. Реґен вважав, що основні питання на ній будуть зв'язані з нарадою лідерів індустріяльних країн, яка тількищо тут закінчилася. Однак йому довелося відповідати і на запитання про „ірангейт". І він знов і знов повторював, що не знав про те, що гроші одержані від продажу зброї Іранові, використовувалися для надання допомоги борцям за свободу Нікараґуа.

„Я сказав вам правду в перший день. Я не думаю, що ми порушили якийсь закон", — сказав Реґен, маючи на уважі 25-го листопада минулого року, коли секретар Департаменту справедливости Едвин Міз повідомив про допомогу антисандіністам з грошей, одержаних від продажу зброї.

Відповідаючи на запитання про можливу зустріч у цьому році з совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим, Президент згадав про той час, коли був спортивним радіокоментатором і вів репортажі з бейзбольних змагань: „Тоді я привчив себе не передбачати підсумків ігор до їх закінчення. І я все ще дотримуюся цього правила". Реґен сказав, однак, що „появилися реальні можливості для зустрічі на вершинах і підписання угоди про зменшення арсеналів нуклеарної зброї". Президент назвав М. Ґорбачова „першим (совєтським) лідером, який виступив за ліквідацію уже розміщених систем зброї".

У п'ятницю, 12-го червня, Реґен виступив у Західньому Берліні біля стіни, що розділяє два світи — демократичний і тоталітарний.

У понеділок, 15-го червня, президент Р. Реґен виступить на крайовій телевізії з повідомленням про зустріч у Венеції.

Товариство професіоналістів Арґентини готується до свого Другого Конґресу

Буенос Айрес, Арґентина (Є.З.) — У професійній ділянці українці в Арґентині розпочали брати активну участь вже напередодні Другої світової війни, перше як одиниці, а врешті гуртуючись у спілки й організації. Проте багато цих організацій не вдержались, бо їм бракувало якщо не цілковито, то частково юридичної основи, і вони поволі зникали. Крім того існувала досить значна прогалина поміж іміграційними професіоналістами та тими, що закінчили вищі школи тут, в Арґентині.

Українські професіоналісти в Буенос Айресі з гостем із ЗСА інж. Є. Змиєм (сидить). Коло нього з лівого боку д-р Марія Люїса Капусцінська, з правого боку — проф. Люба Корбутяк-Величко і мгр Марія Христина Зінько. Стоять (зліва): інж. Олександер Хам, мгр Олег Яхно, д-р Маріян Білинський, інж. Юрій Іваник, інж. Леонід Голоцван та інж. Ігор Величко.

В міжчасі виросла нова ґенерація молоді, народженої чи то на Україні, чи на чужині, яка кінчала тутешні університети і має зв'язки з тутешнім професійним світом. Ця молодь має вироблену свідомість української національної приналежности. Мета цієї молоді — поширювати українську культуру на далекому півдні Латинської Америки. На цій основі повстало Товариство Українських Високошкільників Арґентини — ТУВА. Воно створилося поштовхом студентського арґентино-українського гуртування під назвою САУС, Союз Арґентинських Українських Студентів.

Так у 1971 році наші молоді високошкільники під проводом мґра Олега Яхна, д-ра Василя Похиляка, інж. Жебрацького та д-ра Задорецького створили організаційний комітет і влаштували перші сходини, на

(Закінчення на стор. 3)

БЕНКЕТ І ЗАБАВА З НАГОДИ 6-ГО ВСЕГУЦУЛЬСЬКОГО З'ЇЗДУ

Ст. Кетеринс, Онт. — З нагоди шостого Всегуцульського з'їзду відбудеться бенкет і забава з мистецькою частиною в суботу, 20-го червня цього року, тут, в готелі Prudhommes — Victoria Hall. Вечеря почнеться о год. 6:30 вечора, а забава триватиме від год. 9-ої вечора до год. 1-ої ночі. До танців приграватиме оркестра „Квінтет" з Веланду. Вступ 25 дол. від особи; вступ тільки на забаву становить 10 дол. від особи. За білетами і дальшими інформаціями слід телефонувати на числа: в Гамільтоні 547-2068, а Баффало 823-8157, в Торонто 535-2877, В Ст. Кетеринс 935-7779 або 241-3641.

КАЗКА ДОШКІЛЛЯ УМІ

Нюарк, Н.Дж. — Музичне Дошкілля при УМІ під проводом Марти Шлемкевич-Савицької запрошує на казку-пантоміму п.н. „Найкраще місце в світі", яка відбудеться в неділю, 21-го червня ц.р., о год. 2:30 по полудні тут в гімнастичній залі св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню. Дохід призначений на сиріт в Південній Америці. Приймаються також вписи на літній курс та на шкільний 1987-88 рік. За дальшими інформаціями слід телефонувати на число: (201) 276-3134.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ трибунал визнав професора европейської історії в університеті Бір Цайт громадянина ЗСА Роджера Гікока винним в організації антиізраїльської демонстрації і засудив його до кари у висоті 950 долярів і умовного тюремного ув'язнення на два місяці. Р. Гікок був заарештований у лютому цього року в Рамаллі під час демонстрації палестинських жінок, які протестували проти жорстокого поводження з втікачами в Ливані.

РЕЧНИК ФЕДЕРАЛЬНОЇ прокуратури Швайцарії повідомив про виселення з країни першого секретаря совєтської амбасади у Берні Владіміра Хорошілова. Його обвинуватили в діяльності, несумісній з дипломатичним статусом, а точніше у збиранні економічних і політичних інформацій секретного характеру. Москва відповіла на це виселенням з Совєтського Союзу першого секретаря швайцарської амбасади Еріха Пірхнера.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Папа у Польщі

Увесь цей тиждень Папа Іван Павло II перебуває у Польщі вже з третіми відвідинами від часу, коли він, колишній архиепископ Кракова Кароль Войтила, став Вселенним Патріярхом 16-го жовтня 1978 року. Як польський патріот він не скривав свого захоплення робітничим рухом „Солідарність" і тим самим не скривав своєї ворожости супроти панівного у Польщі комуністичного режиму. Але коли провідники „Солідарности", всупереч перестерогам їхнього лідера Леха Валенси перетягли струну, вимагаючи демократичних виборів, що рівнялись би плебісцитові над проблемою однопартійної комуністичної диктатури чи демократії західнього зразка, і коли настала загроза вмаршу совєтських військ до Польщі (як це сталося з Дубчеком у Чехо-Словаччині) і коли замість цього генеральним секретарем компартії Польщі і водночас президентом став слухняний Москві генерал Войцєх Ярузельський, ситуація значно змінилася і примусила й Папу змінити становище.

У грудні 1981 року ген. Ярузельський проголосив вийнятковий стан у Польщі, поставив організацію „Солідарність" поза законом та виарештував її провідний актив із Лехом Валенсою у проводі, як теж перевів арешти лідерів кількох дисидентських організацій. Масові страйки і демонстрації із ударами з вірною режимові поліцією не були приємні режимові Ярузельського, але й не привернули стану, який існував перед приходом Ярузельського до влади. Загострився конфлікт між державною владою і Церквою, яка була в Польщі духовою фортецею 95 відсотків населення цієї країни. Коли духовник Єжи Попелюшко не перестав громити режим із проповідальниці — три польські поліціянти — напевно з відома їхніх зверхників — вбили отця Попелюшка і тіло вкинули у воду біля млина. Обидві сторони зрозуміли, що треба шукати якогось компромісу. Ярузельський відкликав воєнний стан, проголосив амнестію, звільнив поступово спершу Валенсу, згодом решту в'язнених провідників „Солідарности" і видатних дисидентів. Знову ж примас Польщі, кардинал Юзеф Ґлемп у порозумінні з Папою, зобов'язався перед режимом, що церковні проповідальниці не будуть трибунами бунтарських промов...

Однак „Солідарности" не привернено, бо переорганізували робітничі спілки так, що вони ніби незалежні, але насправді під контролею державної влади. Ген. Ярузельський їздив до Риму на довгу розмову з Папою. Мабуть тоді то Ярузельський погодився на новий приїзд Папи до Польщі, під умовою, що Папа впливатиме заспокійливо на вірний Церкві польський нарід, а не даватиме свого благословення протирежимовим виступам. Недавно, перед своїм виїздом до Польщі, Папа заявив, що він не буде у своїх промовах торкатися політичних проблем, тільки проповідуватиме мораль.

Але вже два перші дні тижневої візити Папи Івана Павла II у Польщі піддали під сумнів, чи можна у таких відвідинах духового лідера 38-мільйонового народу промовчати всі актуальні політичні проблеми?

У парадній залі, відбудованого з воєнних згарищ історичного замку, на так званому Старому місті Варшави відбулася офіційна зустріч — не одного Папи з Ярузельським, а цілого польського єпископату на чолі з Папою та всіма членами уряду з Ярузельським у проводі. Три члени уряду, не комуністи, приклякли і поцілували перстень Папи, всі інші члени уряду віталися потиском руки. Папа не говорив про політику, але про конечність існування у Польщі прав людини, що — в диктаторській комуністичній системі є найбільшою політикою. Проте Папа дипломатично заявив, що польський нарід споглядає саме на генерала Ярузельського, як того, який заведе у Польщі соціяльно справедливий лад. Таким чином Папа, куди лагіднішим тоном, як за своїх попередніх відвідин посередньо визнав уряд Ярузельського і ні словом не згадав про „Солідарність". Проте він стрінувся у Ґданську з Лехом Валенсою і поїхав на могилу замордованого поліціянтами отця Попелюшка, а також відвідав страхітливий німецький кацет в Освенцімі, де, приклякнувши, молився за сотні тисяч убитих там невинних жертв гітлерівського дикунства.

У своїх виступах під час цілотижневої подорожі по Польщі Папа говоритиме — за вістками преси — про застосування у щоденному житті 10-ти Заповідей Божих, проти розводів, проти абортів, проти пияцтва і проти хабарництва. Це все аполітичні справи в демократичних країнах, але прилюдне говорення про них в комуністичній країні має виразне вістря проти режиму, який всі ці лиха насправді підтримує, хоч ніби із деякими бореться (пияцтво, хабарництво). Ця подорож Папи з отакими промовами напевне піднесе мораль у польському народі, але і ще раз пригадає комуністам, що треба рахуватися Церквою.

О. Кузьмович

ЧИ СПРАВДІ БІЛЯ ЛЬВОВА ВИМОРДУВАНО 2,000 ІТАЛІЙЦІВ?

Дивний це прояв, який справді застановляє, що тепер, коли від Другої світової війни проминуло добрих чотири десятки років усі події того трагічного періоду набрали знову такої живучости і актуальности, немов все це було вчора.

Важко з цілою певністю ствердити, хто в тому найбільше зацікавлений і кому залежить на тому, щоб доконче тепер роз'ятрити давні вже дещо загоєні рани та збудити приспані пристрасті і ненависті поміж народами, що брали участь у цій так вагомій своїми наслідками для Европи війни.

Нам легко здогадатися чия рука це може бути і хто бажає кидати кістку незгоди поміж европейськими народами, які коротко після війни зрозуміли, що треба старатися жити в кращих стосунках поміж собою і в цей спосіб втримувати принаймні частинно політичний та господарський балянс.

Ми відчуваємо найкраще на власній шкурі, як багато із подій Другої світової війни тепер представляється інакше навіть в очах очевидців, а то і в ряді книжок і статтей, які постійно появляються.

Тому невідомо чи маємо радіти, коли завважуємо, що ми не самі і що раз-у-раз натрапляється на інше „відсвіжування" подій, які в дійсності не відбулися або принайменше збуджують сумнів чи вони взагалі мали місце.

Ось саме недавно потрясла Італією вістка, що ніби в лісах біля Львова зимою 1943-44 року німецькі відділи СС вимордували 2,000 італійських вояків та старшин.

Таку вістку подало недавно совєтське пресове аґенство ТАСС, а ціла італійська преса наслідком того широко розписується на цю тему. Як подає почитна італійська газета „Стампа", що появляється в Турині, аґенство ТАСС на протязі трьох днів повторяло цю новинку, подаючи при тому імена та прізвища п'ятьох генералів та 45 старшин, що мали згинути з рук німців біля Львова разом і двома тисячами військовиків. При тому ТАСС подає також зізнання очевидців та студентів, які тепер переводять розшуки за тілами помордованих. Інша італійська преса інформує, що італійський амбасадор в Москві поробив уже заходи, щоб довідатися ближче про ці „факти".

Усе ж таки італійська преса насвітлює цю вістку дуже різно та можна завважити намагання шукати за історичною правдою, а не підпадати під наслідки совєтської пропаґанди. Характеристичне в тому, що орган комуністичної італійської партії „Л'Юніта" досі не подав комунікату ТАСС, підкреслюючи свій журналістичний принцип поміщувати лише перевірені і точні вістки.

Але не зважаючи на сумніви чи інформації, підсилені совєтською пропаґандою, відповідають правді, читаємо в італійській пресі, що вже покликано до життя окрему комісію при співучасти представників ветеранів Другої світової війни та істориків, яка має точно переглянути цю справу. Комісію очолив секретар міністра оборони Італії і це є доказом, що італійський уряд не легковажить собі тих досі, невідомих, інформацій про італійських воїнів. Воно тим важливіше довідатися чи ствердження совєтських джерел правдиве, що італійське військо боролося по стороні тодішнього союзника нацистської Німеччини і що велику кількість його саме було кинено на східній фронт, де італійці особливо терпіли від незвичного холоду та дуже чужих їм обставин. Тому можливости спротиву наказам німецької верхівки були правдоподібні.

Створена для перевірення справи комісія переслухала вже низку колишніх військовиків, що служили на східньому фронті, але досі їхні зізнання тільки побільшили сумніви чи „новинка" совєтського аґенства відповідає правді. В останніх днях міністерство оборони Італії подало офіційно до відома, що подані аґентством ТАСС прізвища старшин, які мали згинути біля Львова не існують у списках ані із 1941, ані 1942, ані 1943 років. Міністерство стверджує також, що ніколи не було в італійському війську дивізії під назвою „Ретрово", члени якої мали бути поміж помордованими.

Розглядаючи однак цю нову „сенсаційну" історію, метою якої є кинути кістку незгоди поміж Західньою Німеччиною а Італією, італійська преса пригадує, що на підставі офіційних італійських даних „пропало без вісти" на совєтському фронті в часі Другої світової війни 74,915 вояків і про їхню долю ніхто не знає, а совєтські чинники про це завжди мовчали і досі мовчать.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про червону стрічку

Ні, ми не будемо писати про цю червону стрічку, про яку напевно наші читачі негайно подумають, червону стрічку у волоссі гарної, української дівчини з русявими косами, що не один раз була описана і оспівана в українській літературі.

Ми маємо на думці куди більше прозаїчну, але як актуальну тепер червону стрічку, яку усі ми на американському континенті знаємо у її оригінальній назві т. зв. „ред тейп".

Як часто ми з такою червоною стрічкою зустрічаємося у щоденному житті і яка вона прикра та докучлива. Здається, існує вона майже в кожному міському чи державному уряді, де так радо відкладають кожну справу „на пізніше" і уміють вас декілька разів покликати чи відсилати для дрібниці. Не диво, отже, що ця назва прийшла із того, що стрічкою чи шнуром в'яжеться в бюрах папері, які відтак відкладені чекають довго на свою чергу до полагодження.

Розуміється кожний такий доказ непотрібного відкладення вашої справи, навіть коли вона зовсім мала і видається не дуже важлива мусить вас напевно так, як і нас, хвилювати і викликати голосне та живе нарікання.

Стоїте непотрібно в черзі на пошті чи в іншому державному уряді, відсилають вас від віконця до віконця, бо ніхто не хоче полагодити справи, впоминаються у вас за рахунок, який ви давно заплатили, але славний „компютор" його не зареєстрував і розпочинається безконечна переписка, яка ніяк не вияснює справи.

Недавно ми зустрілися (і це вже не перший раз) із характеристичними для „урядових чинників" перепонами у виміні гроша поміж Канадою а ЗСА. Здавалося б — така нескладна і звичайна річ поміж двома сусідніми і приязними країнами повинна проходити гладко і скоро. Але куди там. Показується, що виміна канадського чека на американські доляри триває два три тижні і ще приходиться платити за це окрему оплату. Чому? Ніхто нам не вміє вияснити — але така урядова дорога, або іншими словами така... червона стрічка.

Часом вона торкається справді дрібних та маловажних проблем, але і вони можуть добре дошкулити. Ось наприклад, така мала і звичайна річ, як мило до рук, яке на нашій редакційно-друкарській праці справді конечне.

Колись у воєнних роках, які дехто із нас ще добре пам'ятає, мило було „на вагу золота" і траплялося часто, що ми болюче відчували його брак. Але тут на вільній землі його подостатком і важко навіть уявити собі, щоб могло його забракнути. Але неможливе стало дійсністю і одного прекрасного дня у нашій умивальці не стало мила. Нам здавалося, що нічого простішого як попросити, щоб цей до кого воно належить доставив туди інший його кусок.

Однак у практиці воно не було таке просте, і цей малий кусок мила попав просто на червону стрічку. Показалося, що видача його залежить від головного маґазинера і до нього треба скласти прохання відповідною урядовою дорогою.

Дорога була довга і повільна, а ми всі чекали на кусок мила не один день, а цілий тиждень. Певне, можна було його купити за декілька центів, але нам було цікаво слідкувати, як далеко наше життя залежне у найдрібніших його епізодах від осіб, які доконче цією дорогою хочуть показати, що вони цупко тримають в руках цю славну червону стрічку. І це ми завдяки брудним рукам — точно зрозуміли.

О—КА

Михайло Кучер

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА

Народилась поетеса 1902 року на Волині біля Вишневця. Померла на 68-му році життя, 13-го червня 1970 року, в Міннеаполісі. Похована на православному цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Писати про Оксану Лятуринську? Як писати, щоб дати хоч частково відповідне тому, що ціле життя жило в її душі, в її серці? Вся вона, як тятива туго натягненого лука, або й сама стріла, що з княжої доби залетіла в нашу добу.

Щоб писати про Оксану Лятуринську, треба відваги торкнутися її поетичної спадщини, тієї, що ціле життя, як мітична Діва горя Жля, тужила над недолею своєї України.

Відійшла вона від нас назавжди сподівано і несподівано. Звірем мучила її хвороба і біль за втраченою батьківщиною. Шляху до повернення нема, отже треба жити на чужині, треба перекладати дні, тяжкі, як цеглини, холодні від самоти і розпуки.

Де є місце поетам, рівня Оксани Лятуринської, у нашій добі? Оксана Лятуринська — до болю українська, належить тій Україні, що мечами боронила свого. Для Оксани Лятуринської, неволя, як її раціонально не пояснювати б, — ганьба: „І знову в ганьбі стрічаю ранок", — писала вона, бо із своєї землі треба було втікати „зацькованим звірем".

І віра, без якої жити не можна на своєї землі і на чужині: „Та прийде день мій невблаганно". А зараз є для неї „туга подругою дня".

Дипломатія, переговори, заклики до справедливости, до правди? Світові, суспільствам, народам надокучили скиглiння і нарікання. Сильний не зречеться права переможця, тому подоланому залишається тільки боротьба: „За око — враже око, оселя — за оселю" і як наслідок „одному з двох упасти". І ворожба: „Буть вітру!" Майбутній двобій з ворогом.

Присвячуючи світлій пам'яті поета Юрія Дарагана перший вірш своєї „Княжої емалі", Оксана Лятуринська залишає нам заповіт — не переговори з ворогом, не капітуляцію, а такі слова: „Боронись!" Освячений держу я спис. Я попіл бороню батьків, героїв славу, честь батьків... неторкненість гробниць... Священний дуб і Володимирів тризуб".

Звучить воно так неспівмірно у відношенні до нашого телевізійного пацифізму на затишній чужині, де ми так легко забуваємо, або вже забули „героїв, славу, честь батьків".

„І нехай хула в устах замерзне", разом з похвалою добробутові чужини і поясненням власної неактивности.

„Волинська майоліка" — це одночасно і „ліси бори великі, Перуна стріли, коні", а дуліб деревлянин був „своєї долі паном". Час ішов — „могили узгір'ям". Пройшли землею чужі навали, бо „зрадив злий Стрибог". І залишилась тиша руїн „серед узгір'я могил" і „молитва у відчаї". А на перехрестях польових доріг, серед пташиного галасу і шуму жита „Божі муки" нового Бога, який прийшов на зміну „зрадникові Стрибожеві". Він приніс із собою Новий Заповіт любови і покори, який не визволив України. Тому нова молитва сумна, „у відчаї", бо заповіти нового Бога покори ще не пасують до нового світу.

У „Волинських майоліках" не тільки „молитва у відчаї", бо проповідує покору, але „у луках гра сопілок сумна". І хоч світ „немов квітник перед вікном" і хоч „були жнива і будуть знову", але питає Оксана Лятуринська, „чому сопілок гра сумна"?

Нема двох батьківщин для Оксани Лятуринської. Сама тема ворожа для неї і осоружна. Бо нехай Бог карає нас знову і знову, але Україна є тільки одна. Там десь ота перша і остання Батьківщина: „І згадка чарівла десь із глибини, і м'ята, і стокроть, і лепеха Волині, і образ весен — ледве черкнуті пастелі... і Божа синь... Туди! У біле вбрання вбратись, наче до причастя, верби сережки цілувати зчаста і проковтнуть одну на щастя", бо тут на чужині „чужа й ненаша й ніби наша голубінь".

Волинь — батьківщина Оксани Лятуринської. Це „барвиста запаска, келихи джерел надпиті, і дзеркало озер розбите".

Таке минуле залишило спогад і питання: „чому дні соняшні стали? Лише заглянули в вікно", бо „З вікна схилився сум тяжкий сьогодні".

Оксана Лятуринська бачить і відчуває українське минуле, але тільке лицарське, тільки героїчне, тільки таке, яке простує на оборонні вали замків, у бойовій вежі. Візії майбутньої батьківщини у неї трудно знайти, поза скупою згадкою, що „день мій прийде". Що ж залишається на сьогодні, чи тільки „спокійна" екзистенціяльна розпач? Так, може й, розпач, але з ней не постане дух покори, споживчого сьогодні й капітуляції, логічно уґрунтованої. Попіл батьків, узгір'я могил на батьківщині зобов'язують до історичної відповідальности, до того, щоб держати меч нержавіючим і „чистим Володимирів тризуб".

Не треба шукати подібностей і впливів, або чужих елементів у творчості Оксани Лятуринської просто тому, що вона сама таки й Елемент. Вона — основна частина української героїчної поезії у нашій сірій негероїчній добі. Вона — поет славного Учора і того Завтра на нашій поневоленій землі, коли позникають наймити, які „полотна білять" для переможного Звіря з Півночі.

Прожила Оксана Лятуринська 68 років і померла по важкій хворобі, спочила біля могил Олекси Стефановича, теж поета-волинська і поета Євгена Маланюка. Говорити про втрату — мало. Це те саме, що не сказати нічого. Вираз „втрата" — не маштабний для

(Закінчення на стор. 4-ій)

Чи появиться книга про Ляґрандію?

З великою приємністю хотіла б я вам подати до відома, що 12 місяців по ляндецькому з'їзді не пройшли надаремно, мовляв жителі Ляндеку, Тиролю, Куфштайну, Дорнбірну, Інсбруку, Бреґенцу та околиць, зібрали історичні матеріяли, написали томи мемуарів, упорядкували їх, віддали до друку і незадовго вийде груба книга: „Спогади й репортажі з Ляґрандії".

На жаль — так воно не сталося. Нічого нікого не мотивувало до праці, не зворушувало, не зацікавлювало. Ніхто нічого не писав, не збирав і не укладав. Феноменальна енерґія групи загорільців, які зорганізували з'їзд, — вигасла. Навіть ніхто не написав в Канаді свої враження про з'їзд. Крім мене. Але мій репортаж не грає ролі, бо читачі не всі є готові читати гумористичні з'ясування поважних справ. Іронічний гумор не всі розуміють і люблять.

Багато читачів хоче поважного, докладного опису даної ситуації, хоче знати хто що сказав, як, яким голосом, у якій тонації, з якою міною. І якраз ті, що так любуються довгими докладними описами, не діждалися, щоб хтось написав у такий клясичний спосіб про з'їзд ляндецького люду!

Нова електронічна незалежність робить кожного з нас невільником поспіху.

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Жила

ВІДДАВ СВОЄ ЗНАННЯ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

(до 85-річчя життя і 60-річчя літературної діяльности Григорія Костюка)

IV.

Весь ваговитий творчий набуток письменниці Костюк уклав в чотири ідейножанрові цикли творів: (1) жанр побутового-психологічного оповідання, повісти і роману; (2) жанр соціяльної проблематики; (3) жанр історіософічної та мітологічної візії; (4) жанр художнього нарису — репортажу, спогаду.

Тут буде доцільно, виявляючи уважність до нашої заслуженої письменниці, зацитувати привітання з 70-річчям життя й 50-річчя творчої праці, яким пошанувала її Президія Об'єднання Українських Письменників „Слово" у квітні 1974 року (цитуємо за Г. Костюком): „Ви пройшли важкий, але чесний творчий шлях українського письменника. Ви ніколи не йшли на привабливі коньюнктурнодогідливі теми та ідеї. Пристосуванство до сильних світу цього Вам було чуже. Правда життя і любов до свого народу — це єдиний закон, що ним керувались Ви в житті й творчості. Але саме через це вже в першу добу Вашої письменницької праці Ви зазнали тяжких ударів, нагінок, заборон та навіть виключення із спілки письменників. Ви мужньо це перенесли... але не схилили голови і не скорилися.

„На знак протесту проти комуністичної тиранії Ви пішли на найбільшу для письменника жертву — покинули свою Батьківщину і виїхали на еміґрацію. Тут, перемагаючи звичайні еміґраційні труднощі, але позбувшись утисків цензури. Ви з новою самосвятою продовжували свою письменницьку діяльність. Наслідки — наявні. Своє 70-річчя Ви зустрічаєте з великим творчим набутком" (стор. 352). Краще не можна було відзначити заслуг великої письменниці, якій доля прирекла жити й творити в бурхливій і багатій на величні й одночасно трагічні події добі та стати її талановитим літописцем і виразником.

Наша рецензія була б далеко не повною, коли б ми не відмітили в ній хоча б однієї статті Г. Костюка, що торкається нашого загального літературного процесу. Тут дещо скажемо про його статтю „Проблеми літературної критики", бо ця тема найближча нашому зацікавленню. (Згадана стаття — це його доповідь „Проблеми сучасної української літературної критики на еміґрації", виголошена на конференції МУР-у в Байройті, 5 жовтня 1946 року.) Цікаво, що минулі сорок років не внесли майже жодних основних змін в естетично-ідейні постуляти цієї праці. Її можна було б з дуже невеликими доповненнями новими літературними прикладами, виголосити сьогодні й вона звучала б так само свіжо й повчально, як це було 1946 року. А це тому, що автор опрацював її за попередньо виробленою концепцією, яка з самого початку була йому компасом. Уклав у статтю повноту фактів, що були безперечні й обов'язкові. Заглибився аналітично в їх естетичну вартість ідейної спрямованости. Зробив відповідні джерелознавчі пошуки для обґрунтування своїх синтетичних висновків та встановлення нових фактів, якими повинна користуватися наша літературна критика. Тут і секрет Г. Костюка як літературознавця. Він твердо вірить, що „критика, що вміла бути понад дріб'язковою сутою своєї доби і своїх сучасників, що зуміла стати воістину систетичним мисленням її, така критика завжди відігравала чи не основну ідейно провідну ролю майже в усіх літературах світу" (стор. 1).

У статті наш автор висунув такі п'ять завдань для нашої критики: (1) „Ми не маємо права замкнутися тільки в колі ідей свого суто еміґрантського світу, бо це була б деґрадація, здрібніння. Ми повинні пильно стежити за тим літературним процесом, що відбувається на наших рідних землях, і за тим, що відбувається в літературі й духовому житті в усіх країнах цивілізованого світу. Бо тільки на цьому ґрунті ми можемо зміцнити, вирости і внести в скарбницю національної культури щось конструктивне і творче.

2) „Ми переживаємо глибоку світоглядову кризу. Щоб бути повноцінним і живим наше життя мусить неминуче знайти якийсь свій філософічно-світоглядовий орієнтир. Це проблема нашого бути чи не бути.

3) „Ми не повинні плекати виключности й самодостатности. Ми повинні створити атмосферу толеранції вільного творчого змагання всіх життєвих стилів, напрямів, форм й окремих індивідуальних мистців.

4) „Водночас ми повинні бути суворими і нещадними до всякого пристосовництва, верхоглядства, до тих, хто свій примітивізм хоче виправдати „зрозумілістю для народу" або, навпаки, своє штучне, мистецьке ускладнення, свої „абракадабри" (безглуздий набір слів), а по суті своє творче безсилля видавати за шукання, за мову богів.

5) „Гасла „великої літератури", „синтези мислення і відчування"..., як і гасло „нової хвилі літературного процесу, — що веде до витворення глибоко своєрідного, глибоко українського літературного стилю"..., об'єктивною силою і вагою свого значення варті того, щоб стати наріжним каменем наших дальших творчих і теоретичних шукань і дискусій" (стор. 28-30).

З них лише п'яте завдання залишилось поза межами досяжности. На це склалося багато причин насамперед наше розпорошення по широкому світі, а далі той факт, що на нових землях ми мусіли спочатку будувати нові основи й в ході цього процесу затратили багато творчої енерґії, що сповнювала душі й серця наших кращих мистців. Не можна сказати, що це завдання пропало беслідно, воно вірніше залишилося приспаним часом і обставинами нашого життя.

Книгу видано дбайливо, зі смаком, надруковано на доброму папері, коректура тексту загалом старанна. Не пощастило тільки з м'яким знаком, який пропущено в деяких словах. У книзі відчувається брак покажчиків (іменного й предметного. Це дуже полегшило б користування таким обширним літературним матеріялом.

Книга „У світі ідей і образів" змістовна й дуже багата в теоретичній площині. Вона розкриває великі здобутки автора й вказує на його енергію, працьовитість і ерудицію. Читаючи її ще й раз переконуємося, що літературознавча мудрість є водночас і мудрістю методичною (і навпаки) й тому рекомендуємо її нашим університетським викладачам і вчителям вищих українознавчих курсів. А нашому авторові від щирого серця побажаємо багато років щасливого життя й нових наукових звершень.

Виставка Козаків очарувала філядельфійців

Під час відкриття мистецької виставки Едварда, Юрія і Яреми Козаків 2-го травня ц.р. у Менор коледжі (зліва): мистець Ярема Козак, мгр Ярослав Климовський, який відчитав гумореску Едварда Козака „Під час виставки образів" і маестро скульптор Петро Капшученко.

Студійний Осередок Української Спадщини при Менор коледжі у Філядельфії в останніх роках став відомий зі своїх знаменитих виставок українських народних виробів і творів заавансованих мистців.

У секторі українських народних виробів з Осередком тісно співпрацюють 18 визначних майстрів, що живуть у Пенсильванії та сусідніх стейтах. Вони беруть жваву участь у щорічних величавих Українських Фестивалях, влаштовуваних Осередком на площі та в приміщеннях Менор Коледжу.

Праця Осередку, йде в двох напрямках: зберігання зразків української матеріяльної й духової культури та познайомлювання з нею сотень студентів коледжу — в переважній більшості не-українців, з різних стейтів ЗСА, а навіть із віддалених держав (Японія).

Студійний Осередок, що його 10 років тому основували молоді високоосвічені Сестри Василіянки, а згодом включилися в працю та очолили її наші кваліфіковані світські сили — є справжнім амбасадором української культури в чужому середовищі. Сьогодні Осередок ведуть — довгорічна його співробітниця Христина Хомин Їжак — куратор Музею, де є поважна кількість експонатів, Ганна Максимович — працівник пера, керівник бібліотеки, складеної з 4,000 творів добірної української літератури, та д-р Ігор Мірчук — від двох років директор Осередку.

Наше громадянство зі щораз більшою увагою ставиться до цієї української духової твердині, що в ній зразково поєднані релігійний та національний елементи нашої духовости, спертої на тривкій Тисячолітній основі християнської культури.

Треба з радістю підкреслити, що на виставках та імпрезах Студійного Осередку тепер завжди є Василіянки місцевої Обителі, які, не зважаючи на те, що більшість із них родилася вже не в Україні, добре володіють українською мовою.

• • •

Заходами Студійного осередку у конференційній залі бібліотеки „Василіяди" влаштовано в місяці травні ц.р. малярську виставку славних трьох Козаків — Едварда і його синів Юрія та Яреми.

В суботу, 2-го травня, о год. 7:30 вечора, в присутності численних гостей з Філядельфії та монахинь, відкрила виставку куратор Музею Христина Х. Їжак. Вона гаряче привітала репрезентанта Козаків мистця Ярему, який прибув з дружиною і дітьми з далекого Дітройту. Вітала теж президентку Менор коледжу Марію Кекилію Юрасінську, ЧСВВ, маестра проф. Петра Мегика, мгра Ярослава Климовського — виконавців програми, та всіх гостей. З огляду на деяку кількість чужомовних учасників, сестра М. К. Юрасінська говорила по-англійському. Вітаючи приявних, вона підкреслила значення Обителі, Коледжу та Студійного Осередку як пробоєвиків української культури.

Маестро Петро Мегик у довшій знаменитій доповіді висловив вдячність трудівникам на Факс Чейзі за влаштування цієї виставки. З причини далекої віддалі не всі мають нагоду оглядати мистецькі праці Едварда Козака (Ека) та його синів. Тому ми тратимо з очей незвичайно цінну появу артистів-малярів „з характеристичним мистецьким обличчям". Сеньйор Едвард брав вже участь ще молоденьким (він народився 1902 року) у час Наших Визвольних Змагань і в періоді „позначеному великими зрушеннями тодішнього культурного життя Західньої України". Як тонкий і проникливий обсерватор, він швидко запримітив брехливість комуністичної українізації, бачив безнадійність польської політики та недостачі українського буття. Своїми політичними карикатурами він розкривав правдиве обличчя комуністичного інтернаціоналізму й московського колоніялізму. З романтичним сантиментом згадував великий мистець українське минуле. На незчисленних прикладах він постійно кріпив патріотизм своїх земляків. Залюбки, з радісним гумором і гострим спостереженням змальовував і змальовує він сцени з народного побуту. Десятки років видавав неперевершені сатиричні журнали „Зиз", „Комар", „Лис", а в Америці видає „Лиса Микиту". Едвард відомий також як незрівня нний ілюстратор українських видань, а особливо дуже поширеного алегоричного твору І. Франка „Лис Микита", та Букваря — читанки для найменших. „Цікавим прикладом української родини став факт, що сеньйор-мистець включив у мистецьке життя своїх двох синів Юрія та Ярему", наголосив доповідач. Кожний із цих синів має притаманне собі мистецьке обличчя. Маестро П. Мегик побажав молодим мистцям великих творчих сил до дальшої праці на користь поневоленого українського народу.

Очаровані живим словом, слухачі грімко оплєскували блискучу доповідь визначного репрезентанта українського образотворчого мистецтва.

Пригадуємо, що мистець Едвард Козак спеціялізується в олійних картинах, ілюстраціях, карикатурах і мозаїці; син Юрій — в оліях, акриліках, забарвлених скла, мозаїці та скульптурі, а наймолодший Ярема — в оліях, акриліках та ілюструванні дитячих видань. Всі три мистці відомі зі своїх виставок в Америці та Канаді, а Едвард відомий і в Европі.

Черговою точкою програми, нагородженої невгаваючими аплявзами, була прегарна передача мґром Ярославом Климовським гуморески Едварда Козака — Гриця Зозулі п. з. „На виставці образів", що заставляла усіх до щирого сміху.

Ведуча Вечором Христина Їжак сердечно дякувала виконавцям програми за участь і безінтересовний труд.

Слідувала особиста тепла зустріч присутніх із мистцем Яремою Козаком, його дружиною і двома дітьми та оглядини 60-ти картин, розвішених кругом залі, що з них 21 намалював Едвадрд, 14 — Юрій та 25 Ярема. Під оглядом тематики ці картини поділялися на релігійні (найбільша кількість), патріотичні, з природи і гуцульські.

Христина Х. Їжак частувала гостей солодощами та охолоджуючими напитками.

Численними індивідуальними і збірними знімками закінчено цю вдалу на високому мистецькому рівні імпрезу, яка збудила подив і пошану для осягів наших мистців та української культури на поселенні. У Вечорі взяло участь 70 любителів образотворчого мистецтва, що закупили багато картин.

З признанням слід підкреслити наполегливість у праці та персональний чар кураторки Христини Х. Їжак, що є таємницею її організаційних успіхів. Не можна теж поминути мовчанкою щирої приятельки українців хорватки Марії Анни Вайттед, професійної журналістки, директорки публічних зв'язків Менор коледжу, що широко звітує в коледжових виданнях і в місцевій американській пресі про діяльність Студійного Осередку та забезпечує теж пресу цінними фотами.

Сподіваємося, що українське патріотичне громадянство без вагання буде спішити в майбутньому з моральною і матеріяльною піддержкою ідейним заходам сестер Василіянок і Студійного Осередку Української Культури при Менор коледжі!

Олександер Татомир

Товариство...

(Закінчення зі стор. 1)

Професіоналісти-аргентинці обговорюють справу свого Другого Конгресу з американським гостем. На світлині сидять мгр Олег Яхно (зліва) і інж. Юрій Іваник, голова Товариства УВА. Стоїть інж. Євген Змий, голова ТУІА із ЗСА.

які скликали всіх українських професіоналістів Буенос Айресу і околиці; на сходинах цих і затверджено цей організаційний комітет. Почалася підготовча праця. Мгр О. Яхно і д-р В. Похиляк опрацювали і зредагували статут.

Перед основниками стояло питання: чи Товариство має бути цілком українське, чи може бути мішане? Цебто, чи до нього належатимуть тільки українці, чи й інші одиниці, які мають щось спільного з Україною або українцями, чи взагалі ті, що симпатизують українській справі. Після довгих обговорень, прийнято цю останню тезу, маючи на увазі, що більшість у Товаристві проте завжди буде українською. Поза національною приналежністю в склад Товариства входять абсольвенти вищих шкіл і університетів усіх спеціяльностей. Це гуртування збагатило в Аргентині наше зорганізоване життя, майже усі члени Товариства і так належать до матірніх українських товариств. Ділиться Т-во на фахові секції: медичну та інженерську, які ведуть зв'язки з відповідними професійними спілками ЗСА і Канади.

Діяльність Товариства відповідає її цілям, воно бере участь у суспільних і культурно-освітніх імпрезах, влаштовує річні балі в найкращих готелях Буенос Айресу, організовує доповіді та панелі, в яких беруть участь визначні особистості аргентинського суспільства, як д-р Ангель Батістеса, голова Аргентинської Академії Літератури; д-р Альберто Бенегас Лінч, голова Аргентинської Академії Моральних Наук; д-р Хуан Антоніо Портесі, міністер провінційного Буенос-Айреського уряду, Нарсісо Біноян Кармона, редактор однієї з найбільших газет Аргентини „Ля Насіон", та інші.

Користаючись приїздом до Аргентини наших громадських діячів з діяспори, українських визначних людей, зокрема українських професіоналістів, які з тієї чи іншої причини прибувають до нашої країни, Товариство УВА влаштовує бенкети або просто зустрічі, де ці гості брали почесну участь. Такими були д-р Богдан Гаврилишин з Швайцарії, д-р Ігор Качуровський і д-р Атанас Фіголь з Німеччини; інж. Евген Змий, д-р Олег Воловина і інж. Володимир Була із ЗСА; д-р Володимир Бандура з Абу-Дабі та інж. Лев Ришавий з Савдійської Арабії. У імпрезах беруть активну участь члени нашого Товариства як доповідачі та модератори, частіше ними є заслужені українці Аргентини, як ось мгр Володимир Білинський та інж. Г. Зоренко.

В грудні 1984 року Товариство УВА здійснило своє давнє стремління і влаштувало Перший Конгрес Українсько- Аргентинських Високошкільників у Аргентині. У Конгресі брали участь не тільки наші професіоналісти і чільні члени українських товариств, але і аргентинські гості з-поза Аргентини. Так Товариство мало шану вітати присутнього на Конгресі д-ра Петра Саварина, канадійця, теперішнього голову Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), який відкрив наш Конгрес зворушливим словом і подав блискучу картину праці українців Канади.

Перший Конгрес розбудив частину до того часу неактивних у громадському житті професіоналістів українського походження, намітив у своїх резолюціях нові цілі Товариства і проаналізував ситуацію української громади. Саме в наслідок цих нових цілей вирішено скликати Другий Конгрес Українських Високошкільників в самій гущі українського поселення тут, а саме — в провінції Місіонес, у 1987 році, в місяці липні.

При кінці 1986 року було покликано до життя Передконгресову комісію в такому складі: координатор — мгр Олег Яхно; секретар — д-р Марія Л. Капусцінська; фінансовий референт — інж. Ігор Т. Величко. Вирішено відбути цей Другий Конгрес у днях 10-го, 11-го і 12-го липня 1987 року по черзі, в місцевостях Посадас, Обера й Апостолес, беручи під увагу найбільші скупчення там нашої громади, коротку віддаль між тими місцевостями, щоби зібрати якнайбільшу кількість учасників.

Сам Конгрес повинен, виходячи з досвіду попереднього, зробити підсумки успіхів й недоліків української громади в Аргентині в перейденому часі, проаналізувати її соціяльний, культурний та економічний стан і накреслити головні напрямні в її дальшій розбудові.

До особливих завдань Конгресу треба зачислити: підготовку до святкувань Тисячоліття Хрищення України; відзначення 90-ліття приїзду перших українських еміґрантів до Аргентини (саме до Місіонес), і відзначення 15-ої річниці заснування Товариства Українських Високошкільників в Аргентині (ТУВА).

Як і в попередньому Конгресі, у Другому Конгресі можуть брати участь усі громадяни, яким дорога доля нашого українського поселення в Аргентині і які хочуть спричинитися до його дальшого позитивного розвою. Крім членів ТУВА, представників усіх аргентинських українських церков і товариств та представників аргентинських властей передбачається приїзд на Конгрес різних делеґацій із сусідніх країн (Параґваю і Бразилії) та запрошується представників наших товариств із ЗСА, Канади, Европи й Австралії.

Для ближчих інформацій, з метою зголосити свою присутність на Конгресі, слід звертатися якнайскорше до Юрія Базилевського телефонічно на число 516-595-6091.

Теперішний склад управи ТУВА: інж. Юрій Іваник — голова; інж. Ігор Величко — 1-ий заступник голови; д-р Ярема Тауридський — 2-ий заступник голови; д-р Марія Капусцінська — секретар; мгр. Олег Яхно — організаційний референт.

САНДІНІСТСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ відвезло групу чужинецьких репортерів на гелікоптері з Манаґуа в Нуева Гінеу, розміщену в 120 милях від столиці Нікараґуа, і показало їм велику кількість зброї, захопленої цими днями в партизанів-антикомуністів. Під час бою сандіністи, за їх словами, знищили 15 партизанів. Репортерам показали біля 70 автоматів совєтського виробництва, приблизно 50 тисяч патронів, медикаменти, ножі, сто комплектів мундирів, а також маленький пакет, на якому було написано „маріхуана". Як заявили сандіністи, ця зброя і спорядження були скинуті на десятьох парашутах з літака С-47. „Це явно американська допомога контрреволюціонерам", — заявив підполковник Роберто Кальдерон, командуючий військами у південно-східній частині Нікараґуа. За його словами, загальна вага зброї і спорядження, якого вистарчило б для сотні партизанів, становить 7 тисяч фунтів. Кальдерон сказав, що сандіністи захопили також важливі документи.

Журнал...

(Закінчення зі стор. 1)

Далі подано нотатку про самвидавний документ „Хроніка Української Католицької Церкви" 1-/10 за 1986 р., відомості про Ірину Ратушинську, інформацію про російського православного архиєпископа Макарія з Івано-Франківська і його наклепницький виступ проти Української Католицької Церкви та документ — лист Центрального Комітету Українських Католиків у катакомбах на Україні до кремлівських властей, у справі відновлення прав леґальности Української Католицької Церкви на Україні (датований 8-го лютого 1986 р.).

„Релігія в Комуністичних країнах" — це широковідомий дослідчий журнал. Його передплачують науковці, журналісти, бібліотеки, релігійні організації, а навіть державні установи деяких країн Заходу. Журнал Кестон коледжу є трактований як авторитетне і достовірне джерело сучасної історії релігії та Церков Східньої Европи. Тому корисним є, щоб в ньому постійно появлялись інформації та джерельні матеріяли про історію і сучасний стан Українських Церков, для інформування світу, особливо в час наших ювілейних відзначувань Тисячоліття Хрищення Руси-України.

В пам'ять моїх Дорогих і незабутніх Професорів Семінарії У.П.Т., а саме:
ОСТАПА МАКАРУШКИ, СТЕФАНІЇ ПАШКЕВИЧ, СОФІЇ НАГІРНОЇ-ЛЕВ, КОНСТАНТИНИ МАЛИЦЬКОЇ, ІЛЯРІЯ ГРИНЕВЕЦЬКОГО І ІВАНА КРИПЯКЕВИЧА
як писанку на їх могили, пересилаю даток 1.000.00 долярів на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ у НЮ ЙОРКУ
Дорогих Товаришок-Учительок запрошую до участи в жертвенности на ту ціль.
ГАЛЯ РОМАНІВ-КОХАНОВСЬКА

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що в четвер, 11-го червня 1987 р. відійшов у Вічність

наш Найдорожчий

МУЖ, СИН, БАТЬКО, БРАТ, ДІДО, ЗЯТЬ І ВУЙКО

бл. п.

ПЕТРО ЛУЦИК

нар. 15-го вересня 1929 р. в селі Манаїв, пов. Зборів, Зах. Україна.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 12-го червня 1987 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 East 7th Street, New York, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у суботу, 13-го червня 1987 р. о год. 11-ій ранку в українській католицькій церкві св. Юра, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
син — ПЕТРО
доньки — ХРИСТЯ, ОРИСЯ, МОТРЯ з мужами
брат — МИХАЙЛО з родиною
Мама і брат ЗЕНКО з родиною в Україні
внуки — АНДРІЙ й МАРКО
тесті — ТЕОДОЗІЙ І ЕВДОКІЯ САВКІВ
та ближча і дальша Родина

Українське Патріярхальне Товариство
Відділ на Пітсбурґ та Західню Пенсильванію

ділиться сумною вісткою, що 24-го травня 1987 року відійшов у Вічність член Патріярхального Товариства

бл. п. о. канонік

Василь Джиджора

Покійний був ветераном Української Галицької Армії, а відтак заміняв меч на священичі ризи і 57 років працював у Божому винограднику для добра Помісної Української Католицької Церкви, в тому був через 33 роки парохом церкви св. Юра в Північному Пітсбурзі. Одержав почесне крилошанство від Їх Блаженства патріярха Йосифа у 1975 р., а в 1984 р. Владика Кир Роберт відзначив його званням протоієрея та каноніка.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись у Філядельфії у п'ятницю, 29-го травня 1987 р. у сослуженні Всеч. Митрополита Кир Стефана, Прсв. Владики Роберта, чисельного духовенства і великої групи парафіян із Пітсбурґу. Тіло Покійного спочило на цвинтарі у Факс Чейсі.

•

Управа і члени патріярхального Товариства — Відділу у Пітсбурґу висловлюємо свої співчуття Вельмишановній Дружині Антонії та всій Родині.

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

у 40-ий день відходу у вічність будуть відправлені

у храмі Жировицької Богоматері у Римі та у манастирі оо. Студитів у Кастельґандольфо, у соборі св. Софії у Римі та у церкві св. Юра у Пітсбурґу.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" — Відділ у Пітсбурґу
та
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" на Західню Пенсильванію

діляться сумною вісткою, що 24-го травня ц. р. відійшов у Вічність наш член-добродій

бл. п. о. канонік

Василь Джиджора

проживши 91 літ, в тому 57 років як священик у службі Богові та своєму українському народові.

Кол. ветеран Визвольних Змагань, випускник Богословської Академії у Львові, гарячий прихильник змагань за патріярхальний устрій Помісної Української Католицької Церкви. Допоміг відновити працю Відділу Об'єднання „Самопоміч" та був одним із основників кредитівки „Самопоміч" у Пітсбурґу. Ввесь час активно допомагав тим двом організаціям та брав активну участь у суспільно-громадській праці на терені Пітсбурґу. Зорганізував відділ пирожаниць при церкві св. Юра, збудував нову прекрасну церкву св. Юра, її розмалював, а перед відходом на емеритуру у 1985 році, започаткував будову дому для сеньйорів ім. митр. Андрея Шептицького, якого святочне відкриття має відбутись у серпні ц. р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись у п'ятницю, 29-го травня 1987 р. при співучасті Владик, священства, родини і чисельної групи із Пітсбурґу у катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па., а Тіло спочило на цвинтарі у Факс Чейсі.

•

Управа, членство та вся громада Пітсбурґу висловлює свої найщиріші співчуття Вельмишановній Дружині Антонії та Родині.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

Отця Каноніка

у п'ятницю, 3-го липня 1987 року будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у церкві св. Юра у Пітсбурґу, в Римі у соборі св. Софії, у храмі Жировицької Богоматері та у манастирі оо. Студитів у Кастельґандольфо.

В Неділю, 5-го липня у церкві св. Юра у Пітсбурґу відправиться

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА із ПАНАХИДОЮ та будуть ПОМИНАЛЬНІ СХОДИНИ, на яких наша громада буде прощати св. п. ОТЦЯ КАНОНІКА.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПІСЛЯ П'ЯТИ АДМІНІСТРАЦІЙ, 250 парадних гостин та 21-го року на пості головного кухаря Білого Дому, Генрі Галлер з 1-им жовтня ц.р. відходить на заслужений відпочинок-пенсію, не зважаючи на те, що було вжито різних заходів, щоб він залишився на своєму пості до кінця каденції президента Ронадда Регена.

З життя Капелі Бандуристів

Нещодавно відбулися передвиборчі збори членів Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, які за статутом відбуваються щодругого року. Всього перебігу зборів не подаємо, а зупинимося на звітові голови Управи Петра Гончаренка, в якім є представлені найважливіші справи Капелі.

Після пережитої кризи капелі у зв'язку з відходом у вічність сл. п. Григорія Китастого, провід Капелі за одобренням трьох четвертин кількости товариства запросив до співпраці найвидатнішого під цю пору диригента Володимира Колесника, який протягом сезону підготував програму, з якою Капеля відбула успішну концертову поїздку весняною порою 1985 року. У зв'язку з браком матеріяльних засобів у Капелі, оплату дириґента перебрало на себе Т-во Приятелів Капелі Бандуристів.

Тому, що концертова поїздка вже раніше була запляновала на далекий Захід, та враховуючи оплату дириґента, Капеля вийшла з недобором 15-ти тисяч долярів, на що різними способами роздобувалися і далі роздобуваються засоби. Проте, не зважаючи на фінансові труднощі, провід і далі утримує дириґента, з яким уже підготовлена нова програма, що записана на нову платівку колядок, яка незадовго вийде у світ. Одночасно приготовляється програма для концертів по відзначенню 1000-ліття Християнства в Україні. Перші концерти духовної музики і колядок уже заплянoвані на кінець біжучого року.

Кілька слів про завдання Капелі під цю пору. Капеля уже здавна удостоїлася звання амбасадора української культури, хоч не всієї, але найбільш багатої і впливової галузі її — хорового, а до того кобзарського мистецтва. Вона виповнює своєрідний живий „Гарвардський проєкт".

Варто при цій нагоді пригадати слова одного з рецензентів на концерт хору Кошиця, який писав: „Найкращим способом пізнати одні других і полюбити, — це зробити те, що зробили українці: організувати найкращий хор і вислати його в світ, бо публікацій не читають, доповідів не слухають, а пісня проникає до серця і виразно промовляє". Всім нам мабуть відомо, що такого багатого музичного фолкльору, як маємо ми українці, жадна нація не має. Це наше найбільше багатство. Отже ми з ним завжди можемо перемогти.

Одначе з жалем мусимо ствердити, що саме ця ділянка у нас на поселеннях цілковито занедбана і не передбачена ні програмою СКВУ ні Гарвардом. Лише Капеля бандуристів, опираючись на підтримку рядового патріотичного громадянства, виповнює цю прогалину, а це справа не легка, бо вимагає багато праці, доброго складу бандуристів і співаків та доброго дириґента. Все це є, але засобів, щоб утриматися надовше, немає. Доходів з концертів та з продажу платівок ледве вистачає, або й зовсім ні, на покриття видатків. За безінтересовну і нелегку працю всіх колеґ, уважаю своїм обов'язком від імени всієї Управи висловити велике признання і вдячність.

Щоб управа і далі могла продовжувати виконувати свою місію, управа Капелі робить старання розбудувати фонди. Ми тепер висилаємо листи прохань до Братських союзів, кредитівок, парафій тощо в надії, що нам допоможуть. Ми будемо старатися утримати при Капелі нашого доброго дириґента, як довго зможемо, бо ліпшого тепер не найдемо. А цим у великій мірі прислужимося і українській спільноті. Вам, колеґи, відомо, що маестро В. Колесник заініціював і реалізує проєкт Дмитра Бортнянського, щоб відвоювати його від росіян, а далі на черзі Артем Ведель. Маестро щорічно підготовляє десятки дириґентів на курсах в Едмонтоні. Він приготовляє партитури наших клясиків, щоб їх перевидати і заповнити бібліотеки симфонічних оркестр, щоб і наша клясична музика лунала в радіо і телевізіях, і робить багато іншого.

Тому будемо прикладати всіх зусиль, щоб утримати такого дириґента, щоб капеля сповняла свою функцію на найвищому рівні. Моє прохання до новообраних органів капелі допильнувати цього. Поруч з цим старатися, як і ми старалися, про плекання молодих кадрів дириґентури на майбутнє.

Н. Н.

Оксана...

Закінчення зі стор. 2

Оксани Лятуринської. Українська поезія на чужині осиротіла. Погас вулкан великої любови до України, великої непокори перед ворогом. Стало темно...

Поезія Оксани Лятуринської так відшліфована, що вражає тривимірністю. Кожен її образ викликає глибокі асоціяції, метафоричність, захоплює і тримає в полоні. Сказане ляпідарним стилем, її слово йде одночасно в глибину, у височінь і в ширину. Її поезія призначена для читача „дального плавання" глибоких вод. Глибина її поезії справді морська, яка тримає в собі великі скарби. Її поезії не можна просто пробігти очима, вони тримають, як магніт. Відсутність повна плиткого патосу, трагічність, і повна відсутність пози. Є натомість великий трагізм і маєстатична тиша руїн та побоєвищ, де сплять лицарі, честь яких треба берегти.

Оксана Лятуринська — славна дочка Волині, яка її назавжди зачарувала. Її царство „узгір'я могил", тихі замріяні ліси із дзеркалами озер з тінями праукраїнських богів. Ідилія, неторкнута індустріяльною добою. Доля кинула Оксану Лятуринську з барвистого квітника Волині через Прагу і табори переміщених осіб у Західній Німеччині (Ашафенбурґ, Баварія) до ЗСА, безрадісних індустріяльних буртів, які вона заперечила цілою своєю творчістю. Революційність, якщо під тим розуміти непогодження, полягає в органічному об'єднанні з українською минувшиною, у запереченні споживчих настроїв громади без візії своєї мети. Культ сили в творчості Оксани Лятуринської дуже різниться від тих представників світового літературного авангарду, який, починаючи з французької революції 1789 року, проповідує культ сили у формі „перманентної революції". Лятуринська шанує українську політичну героїчну минувшину і переконана, що вона дала зразок для діяння і тепер.

Чи появиться...

(Закінчення зі ст. 2)

Наша країна велика, зайнята, комерційна, метушлива, неспокійна. Нема часу на ніяке додаткове зайняття. А видати книжку про якийсь період життя групи людей — це додаткове зайняття, якого ніхто не хоче на себе взяти.

Минуло 12 місяців від ляндецького з'їзду — і нічого нового не сталося, тільки наросло кілька долярів відсотку від долярів, що їх склали доброзичливі оптимісти на видання ляндецької книги.

Може і я не згадала б сьогодні про Ляндек і про з'їзд, якби не зустріла припадково пана Маціївського, повноцінного ляндечанина, якого я не згадала в моєму репортажі про ляндецький з'їзд. А добродій Маціївський на цьому з'їзді деклямував дотепний, довгий, власного укладу вірш про еміґрацію, про нас, про Ляндек, про життя в таборі, життя по війні, життя на еміґрації, про життя тепер.

Отож, у річницю ляндецького з'їзду, згадую і хвалю добродія Маціївського. Хай його виступ не меркне в пам'яті, а його талант не ховається за пазухою, в кишені, в шуфляді, тільки блистить-мерехтить серед навали пересічних талантів, як дорогоцінний жемчуг! І хай пам'ять про Ляндек не пропадає.

Просити декого, щоб написав якийсь спогад, — це ніби просити гемофіліяка, щоб дав краплю крови! А однак — я звертаюся до *ВАС!* Так, до *ВАС!* Напишіть хоч якусь міні-хронологію обставин у Ляндеку, в Тиролю, в Австрії, в роках по Другій світовій війні.

Напишіть історію одної людини: *ВАС*. В своїх спогадах застосовуйте техніку новеліста, а не промовця. Не будьте промовцем, народним Мойсеєм, Шекспіром, Арістотелем, але будьте собою. Пишіть природно, звичайно, безпосередньо, спокійно. Ілюструйте події з різних кутів, а не виключно зі свого вікна. Ваші спогади не повинні мати затвердлих артерій у формі завжди уживаних фраз. Провадьте майбутнього читача через лябіринт вашого таборового життя з усмішкою, зі сльозою, щиро.

Ваші діти, внуки і нащадки будуть вам колись дуже вдячні.

Віра Ке

ПОМИЛКА В ЦИФРІ І СУТІ РЕЧІ

У передовій „Президент Реген відвідав Папу" („Свобода". ч. 109, 10-го червня ц.р.) треба читати: Католицька Церква в Америці, хоч є в меншості в порівнянні з Церквами протестанськими, має таки понад 52 мільйони вірних...". Теж треба сказати, що Америка має дипломатичні зв'язки з Ватиканом. — Ред.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ЧЕРВНЯ 1987 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 10:30 ранку, в залі УКЦеркви (під церквою) при Сенфорд Авеню. Проситься членів прийти та вирівняти залеглі вкладки. — Юлія Демчук, фін секр.